

CFR Călători vs operatori privați, în cifre. Salarii și eficiență economică

19 mai 2021

Președintele Autorității pentru Reformă Feroviară, Gigi Gavrilă, a prezentat miercuri, la Conferința de Material Rulant organizată de Club Feroviar, un studiu comparativ CFR Călători vs operatori privați. Cele mai mari salarii sunt la stat, dar eficiența este mai mare la privat.

Datele prezentate de Gigi Gavrilă acoperă perioada 2017-2020 și sunt luate în calcul sumele primite de la bugetul statului cu titlu de compensație pentru transportul de călători, câți bani a primit fiecare operator pentru facilități și gratuități, nivelul salariilor și eficiența economică.

CFR Călători vs operatori privați. Topul beneficiarilor de compensații

Evoluția compensației acordate Operatorilor de Transport Feroviar

mil lei

OTF	2016	2017	2018	2019	2020
SNTFC CFR CĂLĂTORI	1,060,767	1,091,123	1,071,738	1,141,646	1,195,269
REGIOTRANS	141,549	125,590	0	0	0
REGIO CĂLĂTORI	0	6,867	138,176	145,629	157,478
TRANSFEROVIAR CĂLĂTORI	74,471	69,651	75,068	82,658	95,643
INTERREGIONAL CĂLĂTORI	23,615	25,525	31,273	37,423	45,836
ASTRA TRANS CARPATIC	0	0	9,615	13,821	14,391
SOFRANS	11,680	9,414	8,999	10,503	11,846
TOTAL GENERAL (mil lei)	1,312,082	1,328,170	1,334,869	1,431,680	1,520,463

Să le luăm pe rând. La nivelul anului trecut s-a înregistrat cea mai mare valoare totală a compensației pentru transportul feroviar de călători, de peste 1,52 miliarde de lei. Pentru comparație, în 2017 valoare compensației a fost de numai 1,31 miliarde de lei.

Revenind la anul 2020, cum era de așteptat cea mai mare cotă din suma totală a venit operatorului feroviar de stat – 1,19 miliarde de lei. Pe umătoarele poziții se clasează, în ordine, următorii operatori privați: Regio Călători, Transferoviar Călători, Interregional Călători, Astra Trans Carpatic și Softrans. Cifrele pot fi consultate în tabelul alăturat.

Sumele pentru facilitățile de călătorie, în scădere după eliminarea gratuității studenților

Evoluția sumelor plătite de ARF pentru facilitățile de călătorie în perioada 2017-2020

OTF	2017	2018	2019	2020
SNTFC CFR CĂLĂTORI	310,832,820	437,083,965	498,842,132	315,418,736
REGIOTRANS	7,403	0.00	0.00	0.00
REGIO CĂLĂTORI	416,572	11,483,105	13,640,741	6,394,633
TRANSFEROVIAR CĂLĂTORI	4,182,040	7,135,042	9,553,210	4,392,066
INTERREGIONAL CĂLĂTORI	1,275,240	4,054,013	4,234,721	2,174,712
ASTRA TRANS CARPATIC	416,015	3,190,104	5,577,795	2,930,873
SOFRANS	1,579,339	2,683,871	3,570,401	2,778,978
TOTAL GENERAL (lei)	326,105,649	465,630,100	535,419,000	334,089,998

În ceea ce privește facilitățile de călătorie, se poate observa o creștere accentuată începând cu anul 2018, tendință ce poate fi simplu explicată prin faptul că în 2017 a fost introdusă gratuitatea pentru călătoriile studenților pe calea ferată.

Vârful a fost atins în 2019, când totalul facilităților a ajuns la peste 535 milioane de lei, pentru a se înregistra apoi, în 2020, un recul până la valoarea de 334 milioane de lei.

Evident, pe fondul eliminării de către Guvern a gratuității studenților și pe cel al restricțiilor de călătorie impuse în contextul pandemiei de coronavirus.

Și în acest caz, cea mai mare “felie”, de peste 315 milioane de lei, la nivelul anului trecut, a ajuns la CFR Călători.

A crescut cota de piață a operatorilor private

Evoluția numărului de trenuri operate în perioada 2016-2020

OTF	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%
SNTEC CFR CĂLĂTORI	409,324	72,64	414,329	72,08	344,775	71,80	350,085	70,79	340,347	67,72
REGIOTRANS	85,608	15,21	88,821	14,06		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
REGIO CĂLĂTORI		0,00	5,871	0,88	88,421	18,10	86,208	17,80	88,130	17,14
TRANSFERONLAR CĂLĂTORI	47,896	8,78	48,149	8,38	43,886	7,98	43,365	8,00	43,587	8,67
INTERREGIONAL CĂLĂTORI	17,425	3,09	23,024	4,81	23,720	4,37	27,870	5,11	28,054	5,58
ASTRA TRANS CARPATIC		0,00		0,00	1,855	0,38	1,580	0,31	1,916	0,38
SOFTTRANS	1,149	0,21	1,418	0,26	1,807	0,37	1,289	0,26	1,351	0,27
TOTAL GENERAL	563,392	100	574,832	100	558,934	100	545,647	100	502,585	100

Evoluția indicatorului tren-km operat în perioada 2016-2020

OTF	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%
SNTEC CFR CĂLĂTORI	57,146,740,82,49	82,49	57,229,969,32,04	32,04	49,981,189,80,31	80,31	50,204,089,79,64	79,64	44,445,784,77,76	77,76
REGIOTRANS	1,991,803	0,45	1,635,641	0,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
REGIO CĂLĂTORI	0,00	0,00	127,453	0,21	6,348,166	9,90	6,204,736	9,40	6,190,818	10,67
TRANSFERONLAR CĂLĂTORI	1,373,338	2,38	1,464,764	2,55	1,418,753	2,53	1,462,346	2,51	1,423,182	2,59
INTERREGIONAL CĂLĂTORI	1,190,338	1,84	1,445,714	2,28	1,488,370	2,40	1,731,668	2,75	1,895,952	3,26
ASTRA TRANS CARPATIC	0,00	0,00	0,00	0,00	302,593	0,49	348,724	0,54	431,074	0,78
SOFTTRANS	640,331	1,02	836,278	1,30	244,809	0,38	618,676	0,97	595,769	1,04
TOTAL GENERAL	63,216,945	100	62,605,817	100	62,112,378	100	62,884,634	100	57,169,771	100

Datele prezentate de șeful ARF se referă și la Contractul de Serviciu Public. În acest context, au fost analizați doi indicatori: evoluția numărului de trenuri operate în perioada 2016-2020 și indicatorul tren-kilometru în același interval.

Ambii indicatori au înregistrat scăderi la nivelul perioadei analizate. În ceea ce privește numărul de trenuri, se remarcă însă scăderea cotei pe piață a operatorului feroviar național, de la 72,64% în 2016 la 67,72% anul trecut. În total, numărul de trenuri operate a scăzut de la 563,392 la 502,585 (545,647 în 2019, an în care nu a fost pandemie).

Indicatorul tren-km a scăzut, în aceeași perioadă, de la 63,2 milioane la 57,1 milioane. Și aici se constată o scădere a cotei de piață a CFR Călători, de la 82,49% în 2016 la 77,76% anul trecut.

CFR Călători vs operatori privați. La stat sunt costuri mari și angajați mulți

Evoluția indicatorului Costul mediu/km operat în perioada 2016-2020

OTF	2016	2017	2018	2019	2020
SNTEC CFR CĂLĂTORI	39,47	43,20	46,63	49,20	54,09
REGOTRANS	28,83	29,11	8,80	0,00	0,00
REGIO CĂLĂTORI	0,00	35,04	28,05	38,38	29,83
TRANSFEROVIA CĂLĂTORI	36,71	32,80	31,68	38,91	31,27
INTERREGIONAL CĂLĂTORI	24,11	25,98	25,29	28,49	26,84
ASTRA TRANS CARPATIC	0,00	0,00	34,74	32,44	31,94
SOFRANS	28,80	30,03	32,23	32,66	36,19

Evoluția indicatorului Număr tren-km/salarizat în perioada 2016-2020

OTF	2016	2017	2018	2019	2020
SNTEC CFR CĂLĂTORI	4,160	4,105	3,902	3,947	3,678
REGOTRANS	8,814	9,241	0	0	0
REGIO CĂLĂTORI	0	7,442	9,837	10,041	9,871
TRANSFEROVIA CĂLĂTORI	11,485	8,798	8,825	8,855	8,999
INTERREGIONAL CĂLĂTORI	14,323	14,783	13,918	15,461	15,080
ASTRA TRANS CARPATIC	0	0	14,940	9,354	8,808
SOFRANS	11,484	15,149	13,390	12,467	10,639

Poate cea mai interesantă statistică prezentată de Gigi Gavrilă este cea din care reiese eficiența operatorilor de transport feroviar de călători, de stat și privați.

Un prim indicator este Costul mediu/km operat în perioada 2016-2020 și evoluția lui în perioada 2016-2020. Cel mai mare cost, de peste 54 de lei/km, se înregistrează la nivelul CFR Călători, la mare distanță față de următorul clasat, Softrans, cu 36,19 lei/km. De menționat faptul că în anul 2016 valoarea indicatorului era de numai 39,47 lei la operatorul feroviar de stat.

Este prezentată separat evoluția indicatorului Număr tren-km/salarizat în perioada 2016-2020. Și în acest caz CFR Călători dă dovadă de eficiența cea mai scăzută, cu o valoare a indicatorului, la nivelul anului trecut, de 3.678. Următorul clasat, la mare distanță, este Astra Trans Carpatic, cu 8.808. Potrivit cifrelor ARF, cel mai eficient operator feroviar de călători din acest punct de vedere este Interregional Călători, cu 15.080.

Salarii mai mari la stat decât la privat. În medie

Evoluția indicatorului Salariu mediu brut[mil lei]

DTF	2016	2017	2018	2019	2020
SNTFC CFR CĂLĂTORI	4,228	4,877	5,490	5,662	6,307
REGIOTRANS	3,724	4,601	0	0	0
REGIO CĂLĂTORI	0	3,719	4,681	4,706	5,351
TRANSFEROVIAR CĂLĂTORI	4,484	4,244	4,824	5,024	5,808
INTERREGIONAL CĂLĂTORI	3,917	4,406	4,658	4,809	5,201
ASTRA TRANS CARPATIC	0	0	5,406	3,764	4,281
SOFTTRANS	2,948	4,207	4,297	4,747	4,938

În fine, în acest context merită menționat și nivelul de salarizare de la CFR Călători și de la operatorii privați de transport feroviar de călători din România.

Ei bine, cel mai mare salariu mediu brut, de 6.307 lei, se consemnează la nivelul operatorului feroviar de stat. La polul opus, cel mai mic salariu mediu brut, a fost anul trecut la Astra Trans Carpatic, de 4.281 de lei.

Trebuie însă precizat faptul că statistica este cu siguranță viciată de faptul că CFR Călători are foarte mulți angajați în aparatul central și în conducerea regionalelor, plătiți cu salarii mult peste media societății. La privat, numărul posturilor de conducere este mai mic, drept pentru care media salarială din statistici este mai apropiată de cea reală.

Sursa: <https://cfir.ro/>